

Plany i rysunki zniszczonej synagogi przy ul. Wolborskiej w Łodzi powróciły do łódzkiego Archiwum

W dniu 23 lutego 2022 r. po przeszło 20 latach na swoje miejsce do zasobu APŁ wróciły cenne materiały archiwalne dotyczące zniszczonej w czasie II wojny światowej synagogi Alte Szil przy ul. Wolborskiej w Łodzi. Archiwalia skradzione zostały z Archiwum w 1998 r.

Bezcenne dokumenty udało się odzyskać dzięki staraniom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy współpracy funkcjonariuszy polskiej Policji i amerykańskiej agencji federalnej Homeland Security Investigations. Materiały zidentyfikowano w 2016 roku w internetowej ofercie jednego z nowojorskich domów aukcyjnych.

W uroczystości przekazania archiwaliów, która odbyła się w budynku APŁ przy pl. Wolności 1, uczestniczył Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotr Gliński i Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych dr Paweł Pietrzyk, Dyrektor Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji insp. Grzegorz Napiórkowski, Dyrektor Departamentu Restytucji Dóbr Kultury Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Elżbieta Rogowska, a także Komendant Wojewódzki Policji w Łodzi nadinsp. Sławomir Litwin.

W swoim wystąpieniu wicepremier wskazał, że „Przekazane dzisiaj rysunki są związane z Łodzią wielokulturową, w której tętniło życie kulturalne i religijne, także to żydowskie. Dzieła, przedstawiające nieistniejącą już łódzką synagogę, prezentują dziedzictwo wielonarodowej II Rzeczypospolitej”.

Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych dr Paweł Pietrzyk powiedział, że archiwa ponosiły w przeszłości dotkliwe straty, głównie wskutek katastrof i wojen, jednak w tym przypadku rysunki znalazły się poza granicami państwa w wyniku zwykłej kradzieży.

Dyrektor łódzkiego Archiwum Bartosz Górecki wyraził słowa podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do odzyskania skradzionych archiwaliów.

Odzyskanie i powrót do zasobu archiwalnego APŁ dokumentów będących świadectwem wielokulturowego dziedzictwa miasta jest dowodem skutecznych działań i troski o materiały archiwalne będące ważnym elementem dziedzictwa narodowego.